

Sammanträdesdatum 2024-12-06

Direktionen VafabMiljö Kommunalförbund

Plats och tid	Digitalt via Teams, 2024-12-06 kl 09:00-12:40 Ajournering kl 10:30-10:40	
Paragrafer	58-72	
Tjänstgörande ledamöter	Mikael Söderlund (M) Ulrika Ornbrant (C) Peter Ristikartano (MP) Per Möller (C) Pelle Strengbom (S) Anne Tjernberg (S) Gunnar Tiger (S) Ingela Kilholm Lindström (MP) Göte Sandin (S) Matilda Antonsson (S)	Arboga Enköping Hallstahammar Heby Kungsör Köping Norberg Sala Surahammar Västerås, ordförande
Frånvarande ledamöter	Anna Maria Johansson Mikkonen (S) Elisabeth Åberg (L)	Fagersta Skinnskatteberg
Tjänstgörande ersättare	Rikard Eriksson (S) Pentti Lahtinen (S)	Fagersta Skinnskatteberg
Närvarande ersättare	Kjell Persson (S) Lars Engelberg (S) Hans Strandlund (M) Håkan Bengtzon (M) Bo Granudd (M) Elisabeth Unell (M)	Arboga Enköping Hallstahammar Heby Kungsör Västerås

Sekreterare

Carin Miehling

Ordförande

Matilda Antonsson (S)

Justerare

Ulrika Ornbrant (C)

Just. sign.

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2024-12-06

Direktionen VafabMiljö Kommunalförbund

Övriga närvarande

Sabine Dahlstedt, förbundsdirektör
Linda Gårdstam, avdelningschef Planering
Cathrine Mellgren, avdelningschef Transport
Pernilla Widén, avdelningschef Process och underhåll
Eva Favaro, avdelningschef Hållbarhet och kommunikation
Nicolette Karlsson Landré, HR-chef
Anna Forsberg, förbundsjurist
Niklas Leksell, controlleransvarig
Anna Malmström, avfallsstrateg
Anders Ericsson, kommunikationsstrateg
Tomas Larsson, senior avfallsstrateg och säkerhetsskyddschef
Marie Eidestedt, miljösamordnare
Fredrik Hermansson, miljösamordnare

ANSLAGSBEVIS

Protokollet är justerat. Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ: Direktionen VafabMiljö Kommunalförbund

Sammanträdesdatum: 2024-12-06

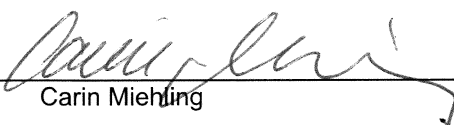
Justeringsdatum: 2024-12-20

Datum för anslags uppsättande: 2024-12-20

Datum för anslags nedtagande: 2025-01-13

Förvaringsplats för protokollet: Navet, Gasverksgatan 7, Västerås

Underskrift

Carin Miehling

Just. sign.

Utdragsbestyrkande

VMKF § 58

Mötets öppnande

Ordförande Matilda Antonsson hälsar välkommen och förklarar mötet öppnat.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

VMKF § 59

Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställs.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

VMKF § 60

Val av justerare

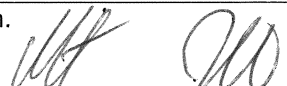
Direktionen för VafabMiljö Kommunalförbund utser Ulrika Ornbrant (C) att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

VMKF § 61

Föregående protokoll

Protokollet från direktionsmötet för VafabMiljö Kommunalförbund den 27 september 2024 läggs till handlingarna.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

VMKF § 62

Kommunsvep - information från respektive kommuns ledamot/ersättare

Arboga informerar om arbetet med nytt återbruk samt att nedskräpning vid återvinningsstationer är ett återkommande problem.

Enköping informerar om aktuell dialog med förtroendevalda i miljö- och byggnämnden gällande eventuell stängning av två återvinningsstationer. Debiteringslösningen för företagsbesök på återbruk debatteras fortsatt i kommunen. Positiv reaktion från bostadsrättsförening efter besök av kundansvariga på Vafabmiljö gällande åtgärder utifrån fastighetsnära insamling.

Fagersta har inget att rapportera.

Hallstahammar informerar om ett antal arbeten inom ramen för hållbarhet som pågår i kommunen, såsom framtagande av riktlinje för cirkulära arbetssätt, inköpsrutin och generella miljökrav för upphandling av varor, tjänster och entreprenader, inköp av källsorteringsmöbler till kommunala fastigheter samt ett flerårsprojekt avseende nybyggnation av fastighetsnära avfallsutrymmen med möjlighet till full källsortering. Vad gäller införande av källsortering av förpackningar i offentlig miljö efterlyser Hallstahammars förtroendevalda en samordning/ett samarbete med andra kommuner gällande organiseringen av detta. Sluttäckning av deponi med återbrukade massor pågår. Även debiteringslösningen för företagsbesök på återbruk och kopplingen till eventuellt ökad nedskräpning lyfts.

Heby kommun genomförde, i samarbete med Enköpings kommun och Örsundaåns vattenråd, i oktober 2024 en rensning av Örsundaån. Fyra ton skräp samlades ihop och forslades bort av Vafabmiljö. Vidare informerar Heby om att det i skolorna i kommunen pågår ett projekt för att minska matsvinnet.

Kungsör har inget att rapportera.

I Köping diskuteras frågan om tvåprocentig höjning av avfallstaxan för 2025 samt debiteringslösningen för företagsbesök på återbruk. Köping ser gärna att Vafabmiljö besöker kommunen/kommunstyrelsen.

I Norberg gläds man åt att svinpesten är slut och att staketen nu är nedplockade. Klagomål har inkommit om att återvinningscentralen är liten och att det är trångt. Vafabmiljös besök hos kommunstyrelsen uppfattades positivt.

Sala informerar om att diskussioner fortfarande pågår om att ha kvar de så kallade omstarterna. Företagstaxan på återbruk föranleder fortsatta diskussioner och debatt i tidningen. Kommunen har tagit fram ett material avseende masshantering. En handbok finns och Sala erbjuder sig att informera direktionen mer framöver.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

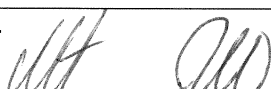
Sammanträdesdatum 2024-12-06

Direktionen VafabMiljö
Kommunalförbund

I Skinnskatteberg är nedskräpning vid återvinningsstationer ett fortsatt stort problem och man ställer sig frågan om en informationsskylt med uppgift om vem som kan kontaktas om det är stökigt kan hjälpa. Den nya informationstavlan vid återbruket om öppettiderna har gett positiva reaktioner.

Surahammar informerar om status i arbetet för det nya återbruket. Vad gäller marken förväntas planen vara klar nästa år och vad gäller rondellen är planerad start senhösten 2026. I arbetet med fastighetsnära insamling upprättar kommunen en underhållsplan, men efterfrågar mer information om kommunernas egna ansvar för sortering. En motion gällande debiteringslösningen för företagsbesök på återbruk har behandlats i fullmäktige. Nedskräpning vid återvinningsstationer lyfts som ett problem.

Västerås rapporterar att det förs många diskussioner om debiteringslösningen för företagsbesök på återbruk och att det finns en oro för ökad nedskräpning i skogen. Många positiva reaktioner från de hushåll som fått de nya kärlen för plast och papper inom ramen för fastighetsnära insamling.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Verksamhetsrapport

Verksamhetsrapport avseende perioden 27 september – 5 december 2024 föredras muntligen av förbundsdirektör Sabine Dahlstedt.

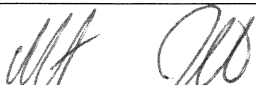
Information ges bland annat om att Vafabmiljö fått utmärkelsen ”Årets APL-företag” (arbetsplatsförlagt lärande) vid Yrkesgalan i Västerås i oktober 2024 och om att Vafabmiljös nya lösning med sidolastande tvåfackskärl för förpackningsinsamling har väckt intresse hos andra aktörer. Internt pågår utvecklingsarbetet ”Vår väg framåt” för att bland annat att förstärka kulturen och se över arbetssätt, roller och organisationsstruktur.

Utvärdering av debiteringssystemet för företagsbesök på återbruken pågår och ärendet tas upp vid ett extrainsatt direktionssammanträde i januari.

Vidare informerar förbundsdirektören bland annat om status i arbetet ”Återbruk 2.0” gällande nytt återbruk i Eriksberg, Hallstahammar, samt i Vinbäcken, Arboga, samt om det valideringsprojekt avseende återbruksmedarbetare som snart är genomfört. Ett urval av aktuella och nyligen avslutade upphandlingar är upphandling av nya fordon till Egen regi och Närsorterat, nya kärl kopplat till Närsorterat, ”bruna påsar” och säckar samt upphandlingar av IT-drift, HR- och lönesystem.

Beslut

Direktionen för VafabMiljö Kommunalförbund tackar för informationen och lägger verksamhetsrapporten till handlingarna.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Beslut om verksamhetsplan och budget 2025

Ärendebeskrivning

Verksamhetsplan och budget för 2025 beskriver kommunalförbundets övergripande mål, prioriterade projekt och strategisk inriktning för året. Fokusområden inkluderar en trygg och attraktiv arbetsplats, ökad cirkularitet, förbättrad kundnöjdhet och en stabil ekonomi. Budgeten för 2025 omfattar intäkter och kostnader för både kommunala och affärsrättsliga uppdrag samt investeringar i verksamheten. Planen syftar till att säkerställa en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande inom avfallshanteringen i enlighet med förbundets uppdrag och långsiktiga mål.

Sammanfattning

Under 2025 är det utåtriktade fokuset att stärka cirkularitet och kundnöjdhet genom strategiska projekt. De fyra målområdena – attraktiv arbetsplats, ökad cirkularitet, nöjda kunder och god ekonomi – sätter riktningen för arbetet. De strategiska projekten är etablering av fastighetsnära insamling, egen regi i område öst och väst, förbättrade återbruk samt implementering av digitala HR- och lönesystem. Förbundets fokusområden – där förbundet vill se en förflyttning – är bland annat att stärka kulturen, medarbetarskapet och ledarskapet, en mer hållbar avfallshandling och en ökad självservicegrad för våra kunder. Budgeten för 2025 beräknas till 28,3 miljoner kronor, med överskott från affärsuppdraget. Intäkterna ökar som en följd av förändrade avfallstaxor och ersättning för nya insamlingstjänster, medan personalkostnader ökar i samband med rekryteringar för insamlingsverksamheten. Investeringsbudgeten för 2025–2027 uppgår till 704 miljoner kronor och inkluderar fordon, kärl och modernisering av återbruk. Det kommunala uppdraget förväntas ge ett underskott på 7,1 miljoner kronor, men balanseras upp av resultatutjämningsfonden. De ekonomiska målen uppnås under 2025 och bidrar till en förbättrad soliditet.

Vid sammanträdet föredras ärendet av förbundsdirektör Sabine Dahlstedt och controlleransvarig Niklas Leksell.

Yrkande

Ordföranden Matilda Antonsson (S) yrkar att direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund beslutar att anta Verksamhetsplan och budget 2025

Beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund beslutar
att anta Verksamhetsplan och budget 2025.

Beslutet expedieras till:

Medlemskommunerna

Justerares sign.		Utdragsbestyrkande
------------------	---	--------------------

Information om förslag till ny delegationsordning

Ärendebeskrivning

Beslut kan enligt kommunallagen endast fattas av direktionen eller av en genom en delegationsordning anvisad delegat. Det ställer stora krav på tydlighet och transparens vad gäller utformning av delegationsordningen.

Den nuvarande delegationsordningen behöver därför omarbetas då den till stora delar bygger på vidaredelegation från förbundsdirektören. Användningen av vidaredelegation är möjlig men ska användas sparsamt, bland annat då användandet av vidaredelegering begränsar direktionens möjligheter att överblicka vem som slutligen erhåller beslutanderätten, vilka beslut som har fattats genom vidaredelegation samt hur dessa beslut har/ska återrapporteras till direktionen. Arbetet har även genomförts för att tillse att rätt beslut fattas på rätt plats i organisationen för att effektivisera beslutsfattandet.

I arbetet med att revidera delegationsordningen har förbundsjurist, ekonomichef, HR-chef samt förbundssekreterare utgjort en arbetsgrupp. Förbundsjuristen har drivit arbetet och genomfört intervjuer med alla avdelningschefer samt förbundsdirektör för att få en inblick i vilka typer av beslut som fattas inom förbundet. Dessa intervjuer samt de lagkrav som ställs utifrån olika lagstiftningar som förbundet verkar inom har utgjort grunden för hur förslaget till delegationsordning har utformats.

Bland de ändringar som har skett i förhållande till nuvarande delegationsordning kan nämnas att det i förslaget finns beskrivande texter till vad delegation innebär, skillnaden mellan delegationsbeslut, verkställighet, firmateckning och attesträtt, hur delegationsbeslut ska återrapporteras till direktionen och vad som överhuvudtaget inte kan delegeras. Vidare är delegationsordningen uppdelad på ett klassiskt sätt i organisations- och personalfrågor, mark/miljö- och fastighetsärenden, administrativa ärenden, ekonomi, upphandlingar och inköp, ansvar kring 15 kap miljöbalken samt personuppgifter. Ordningen följer hur en delegationsordning brukar vara utformad i en kommunstyrelse eller nämnd i en kommun.

Att göra så omfattande revideringar i en delegationsordning kräver en stor arbetsinsats varför arbetet har begränsats till att i stora delar endast avse delegation till förbundsdirektör samt avdelningschefer. I ett senare skede är det möjligt att bygga på dokumentet med enhetschefer och andra medarbetare om så önskas.

Beslut

Direktionen för VafabMiljö Kommunalförbund tackar för informationen.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Information om Närsorterat - Kommunikation och Kvalitet

Ärendebeskrivning

Senast den 1 januari 2027 ska alla hushåll i Sverige enligt lag ha fastighetsnära insamling i separata fraktioner av pappersförpackningar, plastförpackningar, glas och metallförpackningar. I kommunalförbundets arbete med att ta över insamlingsansvaret för förpackningar och införa Närsorterat hos alla Vafabmiljös hushållskunder, är arbetet organiserat i projektform med två stödfunktioner till del- och huvudprojektet. Dessa två stödfunktioner är Kommunikation och Kvalitet. Direktionen informeras löpande även om detta projektövergripande arbete.

Kommunikationsplanen för projektet Närsorterat är framtagen och presenteras med fokus på kommunikationskonceptet, som ska underlätta för hushållen att sortera rätt och tillsammans med Vafabmiljö bidra till hållbarhet. Presentationen ger en översikt av målgrupper, utmaningar och möjligheter samt en övergripande tidslinje för aktiviteter i de olika kommunerna. Förberedelser och information till hushållen lyfts särskilt fram som en central del av arbetet. Planen visar hur kommunikationen ska genomföras fram till att implementeringen är klar och hur Vafabmiljö skapar engagemang för den stora förändringen.

Målen i Vafabmiljös Avfallsplan innebär att mängden restavfall ska minska kraftigt. Samtidigt har Vafabmiljö mål om att mängderna utsorterat matavfall ska öka men måste hålla en hög grad av renhet, så att biogödslet kan spridas på åkermark. Det insamlade förpackningsmaterialet behöver hålla en viss kvalitet för att möjliggöra återvinning för producenterna. Regeringen har aviserat att ersättningsmodellen ska kompletteras med incitament för hög materialkvalitet, som ska kunna berättiga kommunerna till extra ersättning. Allt detta sammantaget, gör att Vafabmiljö behöver utveckla sitt arbete med avfallskvalitet. En Avfallskvalitetsstrategi har tagits fram som tar stöd i tidigare genomfört arbete, goda exempel från andra kommuner och en rapport från Avfall Sverige om "Kvalitetsarbete vid fastighetsnära insamling" (2024).

Beslut

Direktionen för VafabMiljö Kommunalförbund tackar för informationen.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

VMKF §67

Information om Nils Holgersson-rapporten 2024 - statistik och utfall**Ärendebeskrivning**

Nils Holgersson-undersökningen är en nationell sammanställning av kostnader som görs sedan 1996 i ett samarbete mellan fastighetsägare, allmännyttan, hyresgästföreningen med flera. Rapportens syfte är att belysa de prisskillnader som finns mellan landets kommuner. En bostadsfastighet "förflyttas" mellan landets kommuner och redovisar de sammanslagna kostnaderna för fjärrvärme, elnät, avfall, vatten och avlopp (VA). Årets rapport visade att kostnaderna har ökat med 13 procent under det senaste året. Den generella prisförändringen under samma period är 4,1 procent (mätt som KPI i mars månad för respektive år).

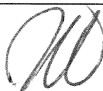
Vid årets jämförelse har en ny definition för avfall använts. I rapporten skriver man därför att årets uppgifter är preliminära och behöver kvalitetssäkras inför nästa år. Inmatningen av uppgifter till Nils Holgersson sker numera i Avfall Web, vilket är det system som all avfallsstatistik rapporteras ifrån kommunerna. Vafabmiljö rapporterar för samtliga medlemskommuner.

Avfallsmängden är numera exakt definierad. Avfallsprofilen (schablonmängd per år för 15 lägenheter) utgör 34,32 kubikmeter (2,75 ton) restavfall respektive 7,28 kubikmeter matavfall (1,3 ton). Detta motsvarar i volym, hämtning en gång i veckan av ett 660 liter restavfallskärl och ett 140 liter matavfallskärl. Dessutom förutsätts en dragväg på motsvarande 9 meter.

För Vafabmiljös del var det till en fördel att förbundet i 2024 års taxa hade utökat den undre gränsen för när dragavstånd börjar debiteras till 10,99 meter samt att taxan för matavfallskärlet är 0 kr. För Nils Holgersson-lägenheten blev det alltså ingen kostnad för vare sig dragavstånd eller matavfallsinsamlingen. Vafabmiljös taxa ligger 1,73 kr lägre än medelvärdet för Sveriges alla kommuner. Vafabmiljös ökning mellan åren 2023 och 2024 är 1,4% jämfört med den nationella ökningen på 8,6%.

Beslut

Direktionen för VafabMiljö Kommunalförbund tackar för informationen.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

VMKF §68

Information om säkerhetsskyddsarbete

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet ges information om säkerhetsskyddsarbetet på Vafabmiljö.

Med säkerhetsskydd avses skydd av säkerhetskänslig verksamhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten samt skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. Säkerhetsskyddsåtgärder kan delas in i tre huvudområden: personalsäkerhet, fysisk säkerhet samt informationssäkerhet.

Beslut

Direktionen för VafabMiljö Kommunalförbund tackar för informationen.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

Information om miljösamordnarnas tillsyns- och myndighetskontakter 2024

Ärendebeskrivning

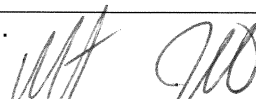
Vid direktionsmötet ges en sammanfattning av kommunalförbundets tillsyns- och myndighetskontakter kopplade till miljölagstiftning som skett under året.

Miljö- och avfalls kvalitet utgör stöd för hela organisationen och bevakar efterlevnaden av 23 st miljöbalkstillstånd och ansvarar för alla myndighetskontakter inom miljöområdet, vilket brukar handla om ett hundratal myndighetensärenden per år för Vafabmiljö. Sammanställning av alla utförda myndighetskontakter görs varje tertiäl och rapporteras till direktionen.

Ett urval av myndighetskontakter under 2024 hittills lyfts, så som ärenden rörande Gryta avfallsanläggning i Västerås – lakvatten, respektive biogas, ett antal mindre tillstånd för återbruken, aktuella miljöärenden kopplade till Norsa i Köping och Annelund i Enköping samt myndighetskontakter kopplade till avvecklingen av avfallsförbränningsanläggningen på Norsa i Köping.

Beslut

Direktionen för VafabMiljö Kommunalförbund tackar för informationen.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

VMKF § 70

Övriga frågor

Inga övriga frågor.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

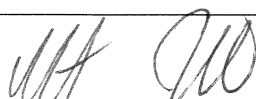

VMKF § 71

Nästa möte

Nästa sammanträde är ett extra sammanträde den 31 januari 2025, som hålls digitalt.

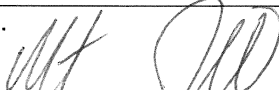
Nästa ordinarie sammanträde äger rum den 13 mars 2025 i Heby.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

VMKF § 72

Mötets avslutande

Ordföranden Matilda Antonsson (S) tackar för engagemang och deltagande under året, önskar alla en god jul och förklarar sammanträdet avslutat.

Justerares sign. 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------